

תולדות, המדור - הגיגים, ד"ר חזות גבריאלי

י' חוק שימור הלאומים

ל'לאום' המקראי אין משמעות של לאומיות כיוצא ממילונים מודרניים (Nation). הלאומיות **האתנית** או **האזרחית** המוכרת לנו היום הינה מונח מודרני באופן יחסי, על אף שיתכן שיש לה שורשים עמוקים יותר בעת העתיקה. מהי אם כן הכוונה במלים - ... ושני לאמים ממעיד יפרדו ולאם מלאם יאמץ...? יש לפרש מילים נשגבות אלו תחת הפרשנות כי רבקה לא הלכה לקבל 'רגיעון' בשל הריונה הקשה, אלא היא ביקשה לדעת את תפקידה ומקומה בהיסטוריה היהודית.

בחנית המלים הללו במשמעות מודרנית של **דת ולאומיות** מעלה כי דברי תורה אלו רלוונטיים ומדויקים להפליא גם בימינו. בשתי משמעויות אלו מתקיימת אינטראקציה מתמדת בין **היהדות לנצרות** באופן שמתקיים כל הזמן 'חוק שימור הלאומים'.

במובן הדתי שאבה ושואבת הנצרות את כוחה מן היהדות. מאז פרסום המסמך ההיסטורי **נוסטרָה אֶטֶאטֶה - Nostra Aetate** (שמה המקובל של ה"הצהרה בדבר יחס הכנסייה לדתות הלא־נוצריות". ההצהרה הוקראה על ידי האפיפיור פאולוס השישי ב 28 באוקטובר 1965 עם סיומה של ועידת הוותיקן השנייה), הפוטרת את היהודים מאשמת הצליבה של האיש ההוא, קובע הוותיקן במסמכים נוספים כי גם: אין יותר חובה להמיר את דתם של היהודים, אלוקים לא ביטל את בריתו עם היהודים, אישור תוקפה של הברית הישנה, ועוד... האינטראקציה בין הדתות נוהגת כ'כלים שלובים' כמתחייב מן "לאום מלאום יאמץ".

מן ההיבט הלאומי שימרה אותנו הנצרות כמוצג מוזיאוני. כאשר פיטר ויאנסן המסורק למשעי יוצאים מן הכנסייה הקתולית ביום א', שואל יאנסן את אביב פיטר, 'אבא, מי זה האיש הזקן המלוכלך הזה היושב ומקבץ נדבות בפתח הכנסייה?' 'אהא', אומר פיטר באנחה גדולה, 'זהו אחינו הגדול, בן לעם היהודי שהאל עזבו ובהר בנו במקומו'.

'השמירה והשימור' של העם היהודי במצבו הנורא, על ידי 'אחינו הצעיר', משרתת את הנוצרים. שפלותנו מספקת הוכחה תיאולוגית לדתם וללאומיותם. סיבלנו הוא הצלחתם והצלחתנו הוא סיבלם - "לאום מלאום יאמץ". ריבוי בתי כנסת, גידול במספר הישיבות והגדלת כוח התורה בארץ ובעולם, אינה מהווה איום תיאולוגי על עולם הנצרות. רכיבים אלו אינם מחזקים את היסוד הלאומי בעיניהם, אלו הם ריטואלים דתיים חסרי תועלת שאינם מעידים על 'בחירה מחודשת' של האל בישראל שבבשר. קיום מצוות על פי פאולוס הוא דבר מיותר לחלוטין, "העיקר היא הכוונה". **'כיפת ברזל', ניצחון במלחמות ישראל, פרסי נובל, הצלחה חקלאית בארץ הקודש, ראש ממשלה מכובד בעולם, ואפילו ניצחון של מכבי תל אביב בכדור - סל...**ודומיהם, הם הרכיבים הפוגעים בבטנם הרכה. הצלחות אלו המטים את הכף ביכלים השלובים לכוון העם היהודי גורמים בהכרח להשפעה הפוכה בנצרות.